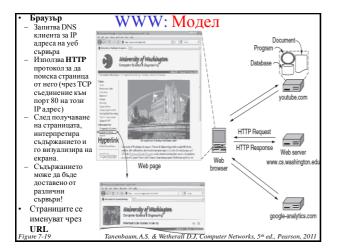
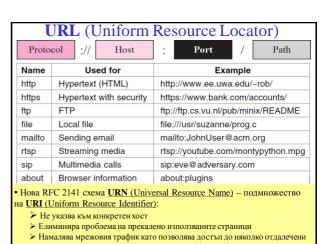
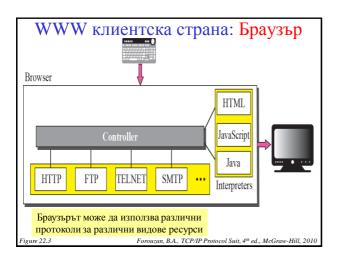
World Wide Web (**WWW**)

WWW: История

- Архитектурна рамка за достъп до взаимно свързани документи (уеб страници, съдържащи хипертекст) в Интернет
  - Страници, написани в НТМL формат.
  - Разглеждат се с *браузър* (действа като HTML интерпретатор)
- Първоначално предложение на Тим Бърнър-Лий, CERN (Европейски център за ядрени изследвания) - март 1989 г.
- 1. прототип (текстово-базиран) демонстриран на Нурегtext'91 конференцията в Сан Антонио, Тексас, САЩ (декември 1991)
- 1. графичен браузър (Mosaic), разработен от Марк Андрийсен от Университет на Илинойс (февруари 1993 г.)
- Компанията Netscape Comm. Corp. основана от Андрийсен (1994)
- "Война на браузърите" между Netscape Navigator и MS Internet Explorer (1995-1998)
- World Wide Web Consortium (W3C) създаден през 1994 г. (www.w3.org)

WWW клиентска страна: Plug-in Уеб страниците могат да съдържат не само HTML, но също така PDF, GIF, JPEG, MP3 и т.н. Проблем когато браузърът се натъкне на страница, която не може да интерпретира. 2 решения за предотвратяване усложняването на браузъра Plug-in / приставка: Client machine Софтуерен компонент, изтеглен от Browser Интернет и инсталиран като Browser runs разширение на браузъра. Browser's interface Base as a single Изпълнява се вътре в него (used by plug-in code Има достъп до текущата страница process ┺ и може да промени Plug-in's interface визуализацията ѝ Трябва да реализира набор от (used by browser) процедури, специфични за браузъра, така че той да може да ги извиква

Web Statelessness and Cookies

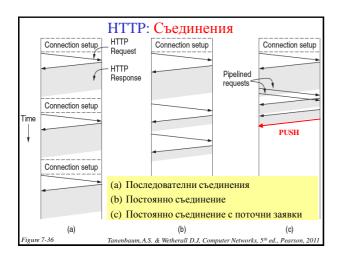
- Не се запазва информация за състоянието (stateless)
- Без концепция за потребителска сесия (login session)
  - Браузьрът изпраща заявка към сървъра и получава обратно файл
  - Сървърът забравя за клиента

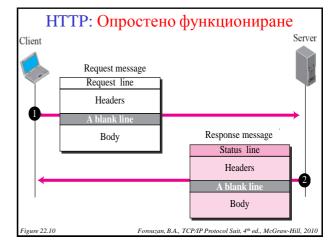
  - Проблеми за сървъра:

    ➤ Как да прави разлика между заявки на регистрирани и други потребители?
  - Как да следи съдържанието на кошницата за пазаруван
- (при електронна търговия)? IP адресът не върши работа, ако се използва NAT!
- Решение: използване на cookies/ курабийки
  - ➤ Малки файлове/strings (< 4kB), съдържаща до 5 полета
  - Създавани от сървъра и съхранявани на твърдия диск на клиента.
- Противоречиво използване
  - Могат да следят on-line поведението на потребителя (spyware)
- Могат да съдържат вируси
- Потребителски контрол т.е. кои да се приемат/отхвърлят

Domain	Path	Content	Expires	Secure
toms-casino.com	1	CustomerID=497793521	15-10-02 17:00	Yes
joes-store.com	1	Cart=1-00501;1-07031;2-13721	11-10-02 14:22	No
aportal.com	1	Prefs=Stk:SUNW+ORCL;Spt:Jets	31-12-10 23:59	No
sneakv.com	1	UserID=3627239101	31-12-12 23:59	No

- HTTP (HyperText Transfer Protocol) Специфицира съобщенията, разменяни между браузъри и уеб сървъри (RFC 2616).
- Всяко взаимодействие се състои от ASCII заявка, последвано от МІМЕ-подобен отговор
- Браузърът се свързва със сървъра по ТСР съединение към порт 80
- HTTP 1.0
  - Изпраща се 1 заявка и се получава 1 отговор; ТСР съединението се разпада.
  - Значителни допълнителни разходи, тъй като няколко ТСР съединения са необходими за 1 уеб страница, съдържаща голям брой икони, изображения и др.
- HTTP 1.1
  - ▶ Постоянни съединения (persistent connections)
  - Множество заявки/отговори могат да се обменят по 1 TCP съединение
- Могат да се използват поточни заявки (pipeline requests), т.е. да се изпрати *заявка_2* преди получаването на *отговор_1*.
- HTTP 2 (2015 r.)
- Сървкит мого то т
- Сървърът може да използва push

НТТР: Заявки

- 1 или повече ASCII текстови редове
  - ▶ 1. ред: request line (method)
  - ▶ Допълнителни редове: <u>заглавни части на заявката</u> (headers)

Method	Description	
GET	Read a Web page	
HEAD	Read a Web page's header	
POST	Append to a Web page	
PUT	Store a Web page	
DELETE Remove the Web page		
TRACE Echo the incoming reque		
CONNECT Connect through a proxy		
OPTIONS Query options for a page		

 Допълнителни специфични за обекта (невградени) методи също могат да се използват

Figure 7-37 Tanenbaum, A.S. & Wetherall D.J, Computer Networks, 5th ed., Pearson, 2011

НТТР: Отговори

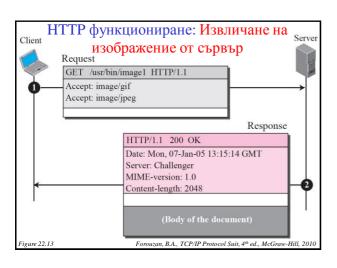
- 1. ред: status line
  - З-цифрен код указващ дали заявката е удовлетворена или не (и защо)

Code	Meaning	Examples	
1xx	Information	100 = server agrees to handle client's request	
		200 = request succeeded; 204 = no content present	
		301 = page moved; 304 = cached page still valid	
4xx	4xx Client error 403 = forbidden page; 404 = page not found		
5xx	Server error	500 = internal server error; 503 = try again later	

Допълнителни редове: заглавни части на отговора (headers)
 Figure 7-38
 Tanenbaum. A.S. & Wetherall D.J. Computer Networks. 5th ed., Pearson, 2011

Header	Type	Contents
User-Agent	Request	Information about the browser and its platform
Accept	Request	The type of pages the client can handle
Accept-Charset	Request	The character sets that are acceptable to the client
Accept-Encoding	Request	The page encodings the client can handle
Accept-Language	Request	The natural languages the client can handle
If-Modified-Since	Request	Time and date to check freshness
If-None-Match	Request	Previously sent tags to check freshness
Host	Request	The server's DNS name
Authorization	Request	A list of the client's credentials
Referer	Request	The previous URL from which the request came
Cookie	Request	Previously set cookie sent back to the server
Set-Cookie	Response	Cookie for the client to store
Server	Response	Information about the server

НТТР: Заглавни части на съобщенията (прод.)			
Content-Encoding	Response	How the content is encoded (e.g., gzip)	
Content-Language	Response	The natural language used in the page	
Content-Length	Response	The page's length in bytes	
Content-Type	Response	The page's MIME type	
Content-Range	Response	Identifies a portion of the page's content	
Last-Modified	Response	Time and date the page was last changed	
Expires	Response	Time and date when the page stops being valid	
Location	Response	Tells the client where to send its request	
Accept-Ranges	Response	Indicates the server will accept byte range requests	
Date	Both	Date and time the message was sent	
Range	Both	Identifies a portion of a page	
Cache-Control	Both	Directives for how to treat caches	
ETag	Both	Tag for the contents of the page	
Upgrade	Both	The protocol the sender wants to switch to	
Figure 7-39 Tanenbaum, A.S. & Wetherall D.J, Computer Networks, 5th ed., Pearson, 2011			

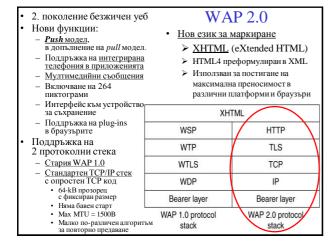

Мобилен уеб (Mobile Web) • Трудности за мобилни телефони, сърфиращи в уеб пространството: - Сравнително малките екрани затрудняват визуализирането на големи страници и изображения Ограничените входни възможности правят досадно въвеждането на URL адреси или дълги вход. записи Пропускателната способност на мрежата е ограничена Свързаността може да е с прекъсвания Изчислителната мощност е ограничена • Ранен подход – разработване на <u>нов протоколен стек,</u> пригоден към мобилни устройства с ограничени възможности. WAP (Wireless Application Protocol) Оптимизиран за бавни комуникационни линии и нисък клас мобилни устройства (със слаб процесор, малко памет, малък

Мобилен уеб (прод.) Значително разрастване на пропускателната способност на мрежите и възможностите на мобилните устройства Днешните мобилни телефони могат да изполват (прости) уеб браузъри Уеб сървърите могат да установят дали да отговорят с мобилна или пълна версия на дадена уеб страница чрез разглеждане на заглав. части на заявката — User-agent header - идентифицира типа на браузъра • Ако е мобилен, сървърът връща мобилна версия на страницата, например с малки изображения, по-малко текст, проста навигация... — Големите уеб сайтове създават мобилни уеб версии на тяхното съдържание • Например, чрез използване на компресия за намаляване размера на страниците при предаване (защото комуникационните разходи > изчислителните разходи) • Транскодиране/Transcoding (трансформация на съдържание) — Допълващ подход – за страници, непредназначени за мобилни устройства. Изпълняван от междинен компютър 1 получава заявка от мобилно устройство • Изтетвя търесного съдъяжание с тедъвъра • Трансформирато в мобилно съдържание, което най-добрескответства на мобил, устройство. • Например, чрез преформатиране на изображенията за да се намали резолюцията. • Използване на НТТР, ТСР и IP, но с допълн. компресия на заглав. части — ROHC (RObust Header Compression) - Намаляване на допълн. разходи (overhead) — Особено при използване на бавни комуникационни линии

Мултимедия

Цифрово аудио Аудио-вълната е (едномерна) акустична вълна Възприемана като звук от слушател при преминаване през ухото му (тъпанчето вибрира, причинявайки вибрации в малките кости на вътрешното ухо, които изпращат нервни импулси към мозъка) Ухото е чувствително към звукови вариации с времетраене няколко ms! За разлика от него окото не забелязва промени в светлинното ниво с времетраене едва няколко ms Резултат: вариациите на закъснението (jitter) се отразяват повече на качеството на звука, отколкото на качеството на изображението Аналогов аудио-сигнал се цифровизира (според теоремата Найкуист/ Котелников) и се превъща в цифров сигнал Аудио-компресия при предаване: 64-kb/s цифровизирана реч Предсказуемо кодиране (predictable coding) – (preaticatate coamg) — само разликата между пробите се кодира, например, GSM (13 kb/s), G.722 (8 kb/s), G.723.3 (6.4 или 5.3 kb/s) 1.411-Мb/s CD-качество стерео музика (2 x 44100 проби/сек от 16 бита всяка) Вълново кодиране (waveform coding) – амплитудата на всяка честотна компонента се кодира по минимален начин, използвайки по възможност най-малко битове. Кодиране по възприятие (perceptual coding) – експлоатира някои недостатьци в слуховата система на човека; някои звуци маскират други звуци (напр. в <u>МР3)</u>.

Цифрово видео

- Последователност от кадри, всеки представляващ правоъгълна решетка от елементи (пиксели).
- По няколко бита на пиксел
  - Например, 8 бита за представяне на 256 нюанса на сивия цвят.
  - Например, 8 бита за всеки RGB цвят, което води до повече от 16 милиона цвята (човешкото око дори не може да разграничи съседните).
- Възпроизвеждани най-малко 25 кадъра/сек
  - РС мониторите сканират изображенията, съхранени в паметта, с по-висока честота за да се премахне трептенето (flickering).
  - Например, при 75Hz монитор визуализира един и същ кадър 3 пъти поред.
- РС мониторът трябва да се захранва със скорост > 472 Mb/s
  - Например, при 24 бита/пиксел, 25 кадъра/сек, резолюция 1024×768 .
- Затова се налага масивна видео компресия!

Видео компресия

- Компресиране със загуба на информация в източника (кодиране) и декомпресиране при получаване (декодиране)
  - Видеото след декодиране може да бъде малко <u>по-различно</u> от оригиналното видео
  - Малка загуба на информация може да доведе до голяма степен на компресия!
- За видео, предавано не в реално време:
  - <u>Асиметрия</u>
- Например, филм кодиран само веднъж и съхраняван на мултимедиен сървър, но декодиран много пъти при заявка от различни клиенти.

5

- Кодиращ алгоритъм
- Бавен, сложен и изискващ скъп хардуер.
- Декодиращ алгоритъм
- Бърз, прост и неизискващ скъп хардуер.
- За видео, предавано в реално време:
- Кодиране по време на предаване (on-the-fly)
- Бавно кодиране е неприемливо!
- Различни алгоритми и/или параметри се използват, често с по-малка степен на компресия.

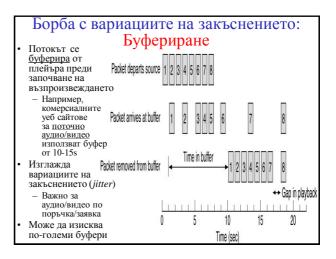

Мултимедиен плейър: Задачи Управление на графичен потребителски интерфейс (GUI) — Например, симулиращ стерео плейър с бутони, копчета, плъзгачи, визуални дисплеи, сменяеми предни панели (skins) и т.н. Борба с грешки при предаване (главно загуба на пакети) Променяне реда на предаване на пробите Например, когато пакетите пренасят алтернативни проби, загубата на пакет намалява временно резолюцията, а не създава временен престой при възпроизвеждане. ЕЕС (Forward Error Correction) Например, контрол по четност, обхващащ няколко пакета Декомпресия Интензивна (от гледна точка на използване на изчислител, ресурси). но иначе лесна. Трябва да позволява декомпресиране въпреки загуба на пакети (за UDP-базиран транспорт) пресирани относително спрямо по-ранни данни, Ако по-късни данни са компресирани относително спрямо по-рте не могат да бъдат декомпресирани, докато по-ранните данни не се декомпресират. Ето защо MPEG-1 използва кадри, които могат да бъдат декодирани независимо от други кадри за да се възстанови възпроизвеждането при загуба на предишни кадри. Борба с вариациите на закъснението (jitter) Чрез <u>буфериране</u> преди започване на възпроизвеждането Плейърът буферира входа от медийния сървър (за 10-15 сек) и възпроизвежда от буфера, а не директно от мрежата

Борба с вариациите на закъснението: Буфериране (прод.) 2 подхода за поддържане на буфера пълен: • Pull сървър Докато има свободно място в буфера, мултимедийният плейър продължава да изпраща заявки към сървъра за допълнителни блокове. Рядко използван Недостатьк: Излишно изпращане на заявки за данни Push сървър Сървърът избутва данните към плейъра 2 възможности: Сървърът работи с нормална скорост на възпроизвеждане ходими управляващи съо Честотната лента може да не е достатъчна: обикновено видео клип се кодира в различни резолюции

с цел да се позволи на потребителя да избере резолюция, подходяща за скоростта на неговата Интернет връзка.

Вариациите на закъснението са проблематични!

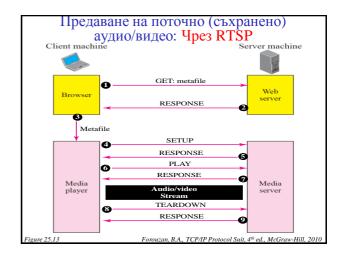
Сървърът работи по-бързо (вж. следващия слайд)

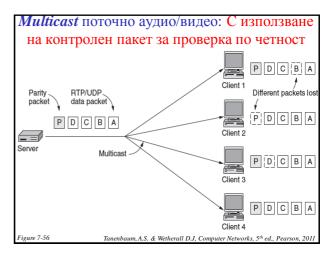

Real Time Streaming Protocol (RTSP)

Command	Server action
DESCRIBE	List media parameters
SETUP Establish a logical channel between the player and t	
PLAY	Start sending data to the client
RECORD	Start accepting data from the client
PAUSE	Temporarily stop sending data
TEARDOWN	Release the logical channel
Figure 7-55	Tanenbaum, A.S. & Wetherall D.J, Computer Networks, 5th ed., Pearson,

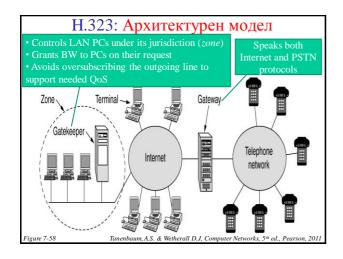

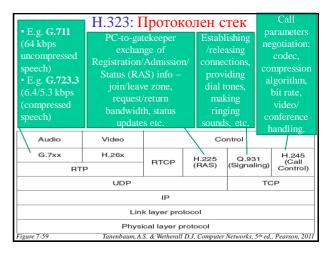

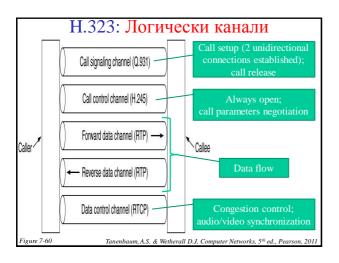

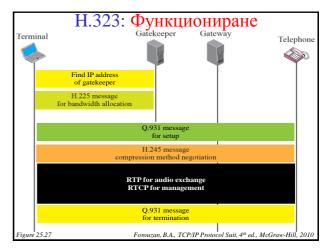
	Конференции в реално време
12	подхода:
•	ITU препоръка H.323 (преработена 1998)
	 Типичен тромав стандарт на телефонната индустрия
	 Специфицира пълен протоколен стек, определящ точно какво
	е позволено и какво е забранено.
	 Предимство: много добре дефинирани протоколи във всеки
	слой
	 Недостатьци: голям, сложен, негъвкав, трудно адаптиращ се
	към новите приложения.
•	<u>SIP</u> протокол (на IETF)
	 Типичен Интернет протокол
	 Оперира чрез обмен на кратки редове ASCII текст
	– Лек/несложен
	 Работи добре с други Интернет протоколи, но по-малко добре
	с протоколи за сигнализация в телефонни системи.
	 Модулен и гъвкав – може да се адаптира към бъдещи
	приложения
•	И двата подхода:
	 Позволяват повиквания между два и повече участника
	 Използват компютри и/или телефони като крайни възли
	 Поддържат договаряне на параметри, шифриране, RTP/RTCP.

H.323 v. SIP			
Item	H.323	SIP	
Designed by	ITU	IETF	
Compatibility with PSTN	Yes	Largely	
Compatibility with Internet	Yes, over time	Yes	
Architecture	Monolithic	Modular	
Completeness	Full protocol stack	SIP just handles setup	
Parameter negotiation	Yes	Yes	
Call signaling	Q.931 over TCP	SIP over TCP or UDP	
Message format	Binary	ASCII	
Media transport	RTP/RTCP	RTP/RTCP	
Multiparty calls	Yes	Yes	
Multimedia conferences	Yes	No	
Addressing	URL or phone number	URL	
Call termination	Explicit or TCP release	Explicit or timeout	
Instant messaging	No	Yes	
Encryption	Yes	Yes	
Size of standards	1400 pages	250 pages	
Implementation	Large and complex	Moderate, but issues	
Status	Widespread, esp. video	Alternative, esp. voice	
Table 7-63 Tanenbaum, A.S. & Wetherall D.J, Computer Networks, 5th ed., Pearson, 2011			

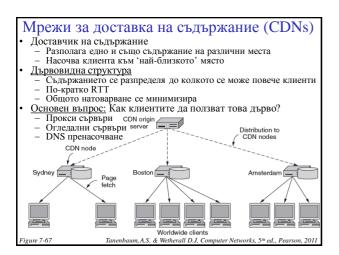

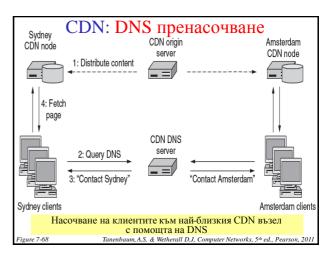

Доставка на съдържание

Доставка на съдържание

- Нова парадигма с голямо приложение напоследък
- Например, доставка на съхранени видеоклипове, филми и др.
- Различна задача различни изисквания към мрежата
  - Мястото, откъдето се доставя, няма значение.
    - Например, за потребителя няма голямо значение откъде точно се доставя поточното видео съдържание, стига да е от компютър, който може да осигури най-добрата (бърза) услуга.
  - Някои сайтове за съдържание са много по-популярни от други
    - Например, YouTube генерира 10% от Интернет трафика днес.
  - Големите доставчици на съдържание изграждат свои собствени мрежи за доставка на съдържание (content delivery networks, CDNs), които използват центрове за данни, разпръснати по света за по-добра производителност и достъпност.
  - Алтернатива са <u>P2P (peer-to-peer) мрежите</u> колекция от компютри, споделящи съдържание помежду си, без специално осигурени сървъри или централен контролен пункт.

Peer-to-Peer (**P2P**) мрежи

- Мрежи за споделяне на файлове, създадени от компютри на потребителите, които обединяват своите ресурси за формирането на система за доставка на съдържание.
  - Компютрите са равнопоставени (peers), защото всеки един едновременно действа и като клиент (извличайки съдържание от други компютри), и като сървър (предоставяйки свое съдържание).
- Файловете са разделени на части (chunks)
  - Всеки потребител може едновременно да получава нови части на даден файл отнякъде и същевременно да изпраща другаде получените преди това части!
- Нямат специална инфраструктура (за разлика от CDN)
- Самостоятелно мащабиране
- BitTorrent е сред най-популярните P2P протоколи (с отворен стандарт)
- Проблеми за решаване при BitTorrent споделяне:

  - Как да се откриват равнопоставените? Как да се размножава съдържанието между равнопоставените

  - с цел по-скоростно изтегляне? Как равнопоставените да се насърчават взаимно за да предоставят съдържание помежду си?

